

S P R A W O Z D A N I A

ROCZNIKI TEOLOGICZNE
Tom LXVIII, zeszyt 8 – 2021

DOI: <https://doi.org/10.18290/rt21688.9>

KS. ANDRZEJ MEGGER
Sekcja Liturgiki i Homiletyki KUL
e-mail: amegger@kul.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ SEKCJI LITURGIKI I HOMILETYKI KUL W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021

1. ETATOWI PRACOWNICY SEKCJI (10)

- A. Nauczyciele akademicki zatrudnieni na stanowisku:
- a) profesora zwyczajnego: ks. Stanisław Dyk, ks. Zdzisław Janiec, ks. Bogusław Migut;
 - b) profesora nadzwyczajnego: ks. Waldemar Pałęcki, ks. Piotr Kulbacki, Michał Wyrostkiewicz;
 - c) adiunkta: ks. Zbigniew Głowacki, ks. Michał Klementowicz; ks. Andrzej Megger;
 - d) asystenta: ks. Tomasz Lisiecki.
- B. Nauczyciele akademicki posiadający tytuł profesora:
ks. Stanisław Dyk, ks. Zdzisław Janiec, ks. Bogusław Migut.
- C. Nauczyciele akademicki posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego:
ks. Stanisław Dyk, ks. Zdzisław Janiec, ks. Piotr Kulbacki, ks. Bogusław Migut,
ks. Waldemar Pałęcki, Michał Wyrostkiewicz.
- D. Nauczyciele akademicki posiadający stopień naukowy doktora:
ks. Zbigniew Głowacki, ks. Michał Klementowicz, ks. Tomasz Lisiecki,
ks. Andrzej Megger.

2. ILOŚĆ KATEDR

1. Katedra Teologii Liturgii
2. Katedra Historii Liturgii
3. Katedra Homiletyki

3. PRACE NAUKOWE

a) Monografie

1. Janiec Z. *Jak godnie celebrować Mszę świętą? Zasady i nieprawidłowości*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2020, ss. 208. ISBN: 978-83-7306-909-1.
2. Janiec Z. *Rok liturgiczny z Chrystusem i świętymi*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2021, ss. 534. ISBN: 978-83-7306-970-1.
3. Klementowicz M. *Proegzystencja w życiu chrześcijanina. Istnienie „dla” innych w nauczaniu Arcybiskupa Alfonsa Nossola*. Tarnów: Wydawnictwo Biblos, 2020, ss. 261. ISBN: 978-83-7793-762-4.
4. Kulbacki P. *Ku dojrzałości chrześcijańskiej w Ruchu Światło-Życie. Mistagogia sakramentu pokuty*. Rzeszów: Bonus Liber, 2020, ss. 73. ISBN: 978-83-6656-642-2.
5. Lisiecki T. *Ks. Karol Mrowiec (1919-2011) pedagog, muzykolog, kompozytor. Studium monograficzne*. Lublin: Wydawnictwo KUL, 2020, ss. 252. ISBN: 978-83-8061-821-3.

b) Autorstwo rozdziału w monografii

1. Głowacki Z. „Jedność sakramentów inicjacji chrześcijańskiej w kontekście teologii liturgicznej”. W *Obecność sacrum i profanum w liturgii Kościoła – korzyści i zagrożenia*, red. D. Kwiatkowski, 247-261. Poznań, 2020.
2. Janiec Z. „Kult Maryi w ujęciu Ks. W. Granata”. W *Życiem głosił Ewangelię: materiały z uroczystości 40. rocznicy śmierci sługi Bożego ks. Wincentego Granata, Lublin-Sandomierz, 11-12 grudnia 2019 r.*, red. H. Szumił, 57-78. Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu, 2020.
3. Klementowicz M. “Proximity to Death. The Affective and Volitional Dimension of Preaching as a Way to Effectively Communicate with People in Danger of Death”. In: *Dignity in Suffering. Closeness in Dying. Love in Mourning. Interdisciplinary Study*, ed. C. Ciccarino, M. Kalinowski, K. Konstanty Masłowski, L. Szot, A. Świerczek, D. Traflet, 189-198. Lublin: TN KUL, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Seton Hall University, 2020.
4. Migut B. „Eucharystia sakramentem chrześcijańskiej inicjacji – dopełnieniem chrześcijańskiego wtajemniczenia (KKK 1322)”. W *Wielka tajemnica wiary. Program duszpasterski 2019/2020*, red. J. Bartoszek, R. Chromy, K. Piechaczek, 53-76. Katowice: Instytut Gość Media, 2020.
5. Pałęcki W. „Wprowadzenie”. W *Liturgia w relacji do nauk pozateologicznych* [Studia liturgiczne, t. 16], red. W. Pałęcki, A. Megger, 7-10. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2020.

6. Wyrostkiewicz M. „Zintegrowane badania nad korupcją – wprowadzenie w zagadnienie. W *Człowiek Bogu – człowiek człowiekowi – człowiek światu: księga pamiątkowa dedykowana śp. ks. prof. dr. hab. Alojzemu Drożdżowi (1950-2019)*, red. W. Surmiak, 421-435. Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2020.

c) Artykuły w czasopismach

1. Dyk S. „Aktualność homilii Orygenesusa we współczesnym przepowiadaniu”. *Vox Patrum* 75(2020): 139-162.
2. Dyk S. „Celebracja Eucharystii jako przestrzeń realizacji wezwania do nowej ewangelizacji”. *Roczniki Teologiczne* 68(2021), 1: 107-121.
3. Głowacki Z. „*Ordo initiationis christianae adultorum* przykładem recepcji katechumenatu wczesnochrześcijańskiego w teologii liturgicznej Aidana Kanvanagha (1929-2006)”. *Vox Patrum* 75(2020): 163-184.
4. Janiec Z. „Obrzędy wstępne. Zasady i nieprawidłowości”. *Anamnesis* 27(2021), 104: 87-93.
5. Kulbacki P. „Parafia według eklezjologii Vaticanum II”. *Łódzkie Studia Teologiczne* 29(2020), 2: 27-44.
6. Kulbacki P. „Wiara jako dar: ks. Franciszek Blachnicki”. *Ateneum Kapłańskie* 175(2020), 3(670): 435-450.
7. Migut B. „Eucharystia jako ofiara i zasady uczestnictwa w niej”. *Dobry Pasterz* 45(2020): 27-46.
8. Migut B. „Ofiarniczy wymiar Eucharystii podstawą jej więzi z misterium Chrystusa i życiem chrześcijańskim”. *Teologia i Człowiek* 52(2020), 4: 87-104.
9. Pałęcki W. „Misterium Najświętszego Imienia Jezus w liturgii Kościoła rzymskiego”. *Poznańskie Studia Teologiczne* 36(2020): 151-165.
10. Pałęcki W. „The Time of Preparation for the Pasch in the Light of Medieval Allegory”. *Verbum Vitae* 38(2020), 2: 131-149.
11. Pałęcki W. „W swoim Kościele Pan otworzył jego usta (por. Syr 15,5). Orędownictwo św. Jana Apostoła i Ewangelisty w świetle formularzy mszalnych Kościoła zachodniego do Soboru Trydenckiego”. *Roczniki Teologiczne* 67(2020), 8: 39-57.
12. Wyrostkiewicz M. „Corruption as an Anthropological Problem. Reflections Based on the Papal Document on Transparency, Control and Competition in Public Life”. *Journal for the Study of Religions and Ideologies* 19(2020), 57: 255-271.

d) Oddane do druku

1. Janiec Z. „Liturgia domowa jako realizacja biblijnych zasad życia rodzinnego”. *Colloquia Theologica Ottoniana* 2021.
2. Janiec Z. „Święty Józef kairosem dla trzeciego tysiąclecia”. *Colloquia Theologica Ottoniana* 2021.
3. Klementowicz M. „Argumentacja *ex auctoritate* w uzasadnianiu twierdzeń języka homilii”. *Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza* 2021.
4. Migut B. „Uczestnictwo w Eucharystii jako szczególne wyzwanie w okresie pandemii”. W: *Pandemia COVID-19. Wyzwania dla tradycyjnych form duszpasterstwa Kościoła w Polsce*, red. D. Kwiatkowski. Poznań 2021.

5. Pałęcki W. „Erem kamedulski jako miejsce rozbrzmiewającej «Laudis perennis»” [rozdział w monografii].
6. Pałęcki W. „Niepokalane Poczęcie Najświętszej Maryi Panny w «lex orandi» Kościoła w świetle oficjum wotywnego po Soborze Trydenckim”. *Roczniki Teologiczne* 68(2021), 8.

4. SYMPOZJA, SESJE, KONFERENCJE (ORGANIZACJA I WSPÓLORGANIZACJA)

- a) „*Życie oddałem za Kościół*” – nawrócenie pastoralne, Spała 12-15 października 2020.

5. REFERATY NA SYMPOZJACH KRAJOWYCH

- a) Głowacki Z., *Symboliczne znaczenie gestu namaszczenia świętym olejem w rozwoju liturgii sakramentu namaszczenia chorych*, Warszawa, 24 listopada 2020.
- b) Kulbacki P., *Parafia misyjna w ujęciu ks. F. Blachnickiego a pobożność ludowa*, Spała, 13 października 2020.
- c) Klementowicz M., *Homilia w wymiarze genus demonstrativum* [online], Kraków, 7-8 grudnia 2020.
- d) Wyrostkiewicz M., *Rolnictwo a grzech ekologiczny*, konferencja: *Kościół wobec rolnictwa ekologicznego*, Biłgoraj, 21 września 2020.

6. REFERATY NA SYMPOZJACH ZAGRANICZNYCH

- a) Klementowicz M., *The Affective and Volitional Dimension of Communication. Analysis of Rhetorical Relevance on the Example of Argumentative of the Statements with People in Old Age*, Lwów, 17 października 2020.

7. UDZIAŁ W SYMPOZJACH KRAJOWYCH

- a) Kulbacki P., [Udział w dyskusji panelowej]: *Namaszczenie olejem w liturgii i poza liturgią*, Warszawa (UKSW), 24 listopada 2020.
- b) Kulbacki P., [Udział w dyskusji panelowej]: *Znaki czasu wyzwaniem dla Kościoła w Polsce*, Warszawa (UKSW), 21 listopada 2020.
- c) Dyk S., *Współczesne wyzwania dla kościelnej postugi słowa* [online], Kraków, 7-8 grudnia 2020.
- d) Megger A., *Kobieta w liturgii Kościoła* [online], Opole (WT UO), 28 kwietnia 2021.
- e) Wyrostkiewicz M., *Aktualność przestania Prymasa Stefana Wyszyńskiego w oczekiwaniu na beatyfikację*, Lublin (KUL), 30 stycznia 2021.
- f) Wyrostkiewicz M., *Czy Unia Europejska ma przyszłość?*, Szczecin (Uniwersytet Szczeciński), 15 grudnia 2020.

- g) Wyrostkiewicz M., *Kościół w dobie koronawirusa. Aspekt teologiczno-praktyczny*, Szczecin (Uniwersytet Szczeciński), 5 października 2020.

8. DOKONANIA W ZAKRESIE SZTUK MUZYCZNYCH

- a) Lisiecki T., *Udział w koncercie kameralnym (dyrygent) – Lubelska Jesień Organowa*, Lublin, 18 października 2020.

9. PRZEWODY NAUKOWE

a) Rozprawy doktorskie

1. Pałęcki Waldemar (promotor): ks. Marcin Sadowski, *Muzyka kościelna w diecezji płockiej po Soborze Watykańskim II. Studium liturgiczne*, 23 września 2020.
2. Wyrostkiewicz Michał (promotor), Megger Andrzej (promotor pomocniczy): ks. Andrzej Łuszcz, *Odnowa liturgiczna w diecezji zamojsko-lubaczowskiej*, 5 stycznia 2021.

b) Prace licencjackie i magisterskie:

1. Janiec Zdzisław: 1 praca magisterska.
2. Megger Andrzej: 1 praca magisterska.
3. Migut Bogusław: 2 prace magisterskie.

c) Recenzje

1. habilitacyjne:
 - a) Wyrostkiewicz Michał: 1
2. doktorskie:
 - a) Dyk Stanisław: 2
 - b) Janiec Zdzisław: 1
 - c) Pałęcki Waldemar: 1
 - d) Wyrostkiewicz Michał: 1
3. magisterskie:
 - a) Janiec Zdzisław: 2
 - b) Megger Andrzej: 3

10. WYJAZDY, STAŻE NAUKOWE I WYKŁADY GOŚCINNE

- a) Klementowicz M., Staż naukowy: prowadzenie wykładów jako visiting professor w Cyril & Methodius Seminary in Orchard Lake, Michigan, USA, 1-30 marca 2020.

- b) Pałęcki W., *Eucharystia i Liturgia Godzin – ich znaczenie dla życia duchowego i wspólnotowego osoby konsekrowanej*, Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, Kraków, 12 grudnia 2020.
- c) Pałęcki W., *Misterium liturgii*, Milltown Institute of Theology & Philosophy Milltown Park, Dublin, Ireland, 28 listopada 2020.
- d) Wyrostkiewicz M., Kwerenda naukowa i konsultacje, Pontifica Univeristá Lateranense – Istituto Superiore di Teologia Morale „Accademia Alfonsiana”, Rzym, Włochy.
- e) Wyrostkiewicz M., Wizyta studyjna, Greckokatolicki Wydział Teologiczny Uniwersytetu Preszowskiego, Preszow, Słowacja.

11. WSPÓŁPRACA NAUKOWA Z INNYMI OŚRODKAMI NAUKOWYMI

- a) Katedra Homiletyki – prof. Erich Garhammer (Julius-Maximilians-Universität Würzburg).
- b) Katedra Homiletyki – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.
- c) Katedra Homiletyki – Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu.
- d) Katedra Homiletyki – Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp.

12. CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH I ZESPOŁACH EKSPERCKICH

- a) Dyk S., Towarzystwo Naukowe KUL (członek).
- b) Dyk S., Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie (członek).
- c) Dyk S., Stowarzyszenie Homiletów Polskich (wiceprzewodniczący).
- d) Dyk S., Zrzeszenie Homiletów Niemieckiego Obszaru Językowego – Arbeitsgemeinschaft für Homiletik [AGH] z siedzibą w Würzburgu (członek).
- e) Dyk S., Komisja Teologii Oddziału PAN w Lublinie (członek).
- f) Dyk S., Zespół Recenzentów *Polonia Sacra* (członek).
- g) Dyk S., Komisja Duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski (konsultor).
- h) Kulbacki P., Zespół KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych (członek).
- i) Kulbacki P., Krajowa Służba Komunii CHARIS – Polska (CHARIS – międzynarodowa służba dla promocji i rozwoju Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej; kościelna publiczna osobowość prawna, powołana przez Stolicę Apostolską – Dykasterię ds. Świeckich, Rodziny i Życia) (członek).
- j) Kulbacki P., Rada Programowa Kwartalnika *Eleuteria* (członek).
- k) Kulbacki P., Lubelskie Towarzystwo Naukowe (członek).
- l) Kulbacki P., Polskie Towarzystwo Mariologiczne (członek).
- m) Kulbacki P., Towarzystwo Naukowe KUL (członek).
- n) Kulbacki P., Rada Instytutu im. ks. Franciszka Blachnickiego.
- o) Kulbacki P., Zespół koordynujący i monitorujący realizację Narodowego Programu Trzeźwości (członek).
- p) Kulbacki P., Komisja Teologiczno-Programowa (przewodniczący).

- q) Wyrostkiewicz M., Rada Naukowa Roztoczańskiego Parku Narodowego (członek).
- r) Wyrostkiewicz M., Rada międzynarodowej nagrody naukowej „Ratio et Spes” (członek).

13. INNE OSIĄGNIĘCIA (PROJEKTY NAUKOWE, GRANTY ITP.)

a) ks. prof. dr hab. Stanisław Dyk:

1. Udział we wniosku o grant pt. „Leksykon kaznodziejski i homiletyczny” realizowany przez Polskie Towarzystwo Teologiczne w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (2021-2026).

b) ks. dr Michał Klementowicz:

1. Realizacja działania z projektu finansowanego w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019-2022, na wydanie monografii naukowej pt. „Proegzystencja w życiu chrześcijanina. Istnienie ‘dla’ innych w nauczaniu Arcybiskupa Alfonsa Nossola”.
2. Kierownictwo Grantu „WT – 0236” z subwencji Wydziału Teologii KUL pt. „Ślady misji metodiańskiej na ziemiach Polski” zakończonego publikacją w czasopiśmie *Konstantínove Listy* za 100 punktów z listy MNiSzW (*Konstantínove Listy* 13(2020), 2: 43-51).

c) ks. dr Andrzej Megger

1. Projekt RiD: *Popular Piety in Poland as an Example of the Unity Nova et Vetera*, udział (referat) w konferencji międzynarodowej *That They May Be One: Liturgical Reconciliation*, Notre Dame University (USA), 24-26 września 2020.
2. Nagroda indywidualna IV stopnia za wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki (KUL, 11 grudnia 2020).
3. Megger A., Głowacki Z.: projekt RID na publikację monografii „Mistagogia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego” (2021).

d) Dr hab. Michał Wyrostkiewicz, prof. KUL:

Medal Komisji Edukacji Narodowej.
Nagroda Prorektora ds. Nauki i Kadr.

14. KIERUNKI BADAŃ NAUKOWYCH W SEKCJI LITURGIKI I HOMILETYKI

W Katedrze Homiletyki prowadzone są badania naukowe oscylujące wokół następujących zagadnień: teologiczno-historyczne podstawy przepowiadania, hermeneutyka źródeł przepowiadania, tworzywo współczesnego przepowiadania, homilia jako przykład syntezy teologicznej, metodyka przepowiadania w aspekcie komunikacji interpersonalnej, homiletyka kontekstualna, nowe sposoby i formy przepowiadania w kontekście współczesnych uwarunkowań kulturowych, recepcja współczesnej nauki Kościoła o homilii w polskim przepowiadaniu homilijnym itp. Katedra prowadzi także badania związane z teologią ewangelizacji oraz z metodami nowej ewangelizacji.

W Katedrze Historii Liturgii prowadzone są badania nad przejawami religijności związanej z celebracją liturgii oraz formami pobożności ludowej, jakimi są: kroniki, księgi wotów, próśb i podziękowań oraz literatura historyczna związana z danymi miejscami kultu religijnego. Drugim blokiem tematów są badania dotyczące zabytków liturgii przedwatykańskiej, szczególnie potrydenckiej, w oparciu o źródła, jakimi są: mszały, pontyfikały, rytuały, brewiarze, a także modlitewniki, które przekazują przejawy pobożności ludowej tamtego czasu. Kolejnym kierunkiem badań są zagadnienia związane z przedstawieniem wymogów liturgiczno-prawnych celebracji po Soborze Watykańskim II. Tematy te, realizowane w ramach Lubelskiej Szkoły Badań nad liturgią rzymską w Polsce, pozwalają ukazywać związki liturgii rzymskiej z polską kulturą narodową.

W Katedrze Teologii Liturgii prowadzone są badania nad teologią sakramentów świętych w świetle tekstów euchologijnych, biblijnych oraz aktualnego nauczania Magisterium Kościoła. Drugim ważnym tematem jest teologia celebracji liturgii po Soborze Watykańskim II i uczestnictwa w liturgii całego kapłańskiego ludu Bożego, duchownych i świeckich. Ważne miejsce w pracach Katedry zajmują również studia nad teologią roku liturgicznego, Liturgii Godzin i kultu świętych. Przedmiotem badań Katedry Teologii Liturgii jest także relacja różnych form pobożności ludowej do liturgii oraz zasady ich odnowy w duchu posoborowej teologii liturgii.